

Струка (назив):		ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив):		ПОЛИЦАЈАЦ-ТЕХНИЧАР ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ		
Предмет (назив):		ИСТОРИЈА		
Опис (предмета):		ОПШТЕОБРАЗОВНИ		
Модул (наслов):		ОПШТА ИСТОРИЈА И ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број:	01
Сврха				
<ul style="list-style-type: none"> - да се ученици упознају са основним токовима опште и националне историје, значајним идејама, процесима, појавама, догађајима и личностима; - да се код ученика развија осјећај родољубља, посебно осјећај љубави према слободарским традицијама српског народа и вриједностима српског културног наслеђа. 				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Основно знање, вјештине и ставови стечени у претходном образовању.				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> - стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свијести; - разумијевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности; - развијање индивидуалног и националног идентитета; - стицање и проширивање знања, развијање вјештина и формирање ставова неопходних за разумијевање савременог свијета; - унапријеђивање функционалних вјештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вјештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумијевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога); - оспособљавање за дјелотворно коришћење информационо-комуникационих технологија; - развијање свијести о потреби сталног усавршавања и свијести о важности његовања културно-историјске баштине. 				
Теме				

1. Стари вијек
2. Средњи вијек
3. Срби у средњем вијеку

Теме и наставне јединице	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
СТАРИ ВИЈЕК - Увод у историју - Доба првобитних људских заједница - Друштво и државе древног Истока - Друштво и државе старих Грка и Римљана - Религија и културно наслеђе старог вијека	- објасни зашто је историја хуманистичка и друштвена наука; - тумачи периодизацију историје и изграђује временску ленту; - опише основна обиљежја првобитне људске заједнице; - хронолошки одреди раздобље старог вијека; - наведе гдје су се појавиле прве државе и утицај природних чинилаца на њихово формирање; - наброји државе Старог истока; - именује најзначајније грчке полисе; - истражи основна обиљежја хеленизма; - утврди периоде развоја државности	- разликује историјска раздобља и друштвено-економске формације; - процијени шта је утицало на то да се од праисторијског човјека развије разуман човјек; - објасни карактеристике робовласничког друштва; - упореди државно и друштвено уређење Атине и Спарте; - покаже на карти походе и државу Александра Великог; - пореди по сличностима и разликама узроке и посљедице најзначајнијих догађаја римске историје; - прикупи и представи податке о положају	- унаприједи знања о прошлости; - развија благонаклон однос према културно-историјском наслеђу; - развија способност да на основу различитих историјских извора реконструише и процјењује историјске догађаје по важности и даје свој критички став о тим догађајима; - разумије историјске коријене савремених политичких и друштвених промјена; - развија љубав за национални идентитет повезан са смислом за поштовање различитости; - унапређује позитиван став према промјенама и иновацијама; - изграђује способност реаговања на друштвено неприхватљиво понашање; - његује способност вредновања подвига и личног херојства; - афирмише спремност да превазиђе стереотипе и	Наставницима се препоручује да што више користе историјске изворе и литературу, као и корисне сајтове на интернету. То се односи на све наставне теме и наставне јединице. Такође, методичко-дидактичке препоруке су да се што мање користи фронтални облик рада, те да се примјењује активно учење, интерактивна настава, рад у групама, као и да се подстиче самосталност рада и креативност ученика. - припремити одговарајуће географске и историјске карте и показати на њима државе: Старог Истока, Грчке, Александра Великог и Рима, у разним периодима; - припремити и показати фотографије и ликовне представе: пирамида, хијероглифског, клинастог и феничанског писма, Хомера, Сократа, Аристотела, Херодота, Акропоља, Александра Великог, римске вучице, Колосеума, Цезара и Константина Великог; - припремити неколико грчких митова и прочитати њихове дијелове; - припремити одломке из Херодотове <i>Историје</i> и Тукидидове <i>Историје пелопонеских ратова</i> и прочитати њихове дијелове; - припремити одломке из Тацитове <i>Историје</i> и прочитати дијелове; - припремити и показати фотографије Лепенског

	<p>Рима (краљевина, република, царство);</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни улогу религије у друштвима старог вијека; - наведе основне тековине културног наслеђа старог вијека; - именује племена која су живјела на Балкану прије доласка Словена. 	<p>жена у друштвима старог вијека;</p> <ul style="list-style-type: none"> - утврди улогу хришћанства у односу на претходне религије; - покаже на карти простор који су насељавала балканска племена прије доласка Словена; - пронађе на карти најзначајније остатке материјалне културе праисторије и старог вијека на простору који су населили Јужни Словени. 	<p>предрасуде;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче способност разликовања чињеница од тумачења; - његује способност поштовања људских права и једнакости као основе за солидарност и одговорност; - развија критички однос према информацијама које објављују масовни медији; - развија одговорност за укључивање у процес доношења одлука. 	<p>Вира, Трајанове табле и Гамзиграда;</p> <ul style="list-style-type: none"> - за рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).
<p>СРЕДЊИ ВИЈЕК</p> <ul style="list-style-type: none"> - Велика сеоба народа и стварање варварских држава - Друштва, државе и привреда у западној Европи - Византија - Исламско друштво и државе - Руске земље у средњем вијеку - Религија и њен утицај на средњовјековни свијет 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира значајне цивилизацијске промјене које су настале као посљедица Велике сеобе народа; - наброји најзначајније државе у Западној Европи; - опише улогу папства; - објасни особености развоја државе, друштва и културе у Византији; - опише настанак и ширење ислама и процијени специфичности 	<ul style="list-style-type: none"> - објасни узроке и посљедице Велике сеобе народа; - анализира процес настанка и развоја феудалног друштва; - разликује друштвене класе у средњем вијеку; - објасни улогу града у средњем вијеку; - критички анализира ликовне представе средњовјековних градова и ратника; - процијени појаву инквизиције; - анализира однос Византије према 		<ul style="list-style-type: none"> - припремити одговарајуће географске и историјске карте; - припремити и показати фотографије и ликовне представе: средњовјековних градова, средњовјековних ратника, Карла Великог, Јустинијана, Свете Софије; - припремити одломке из Ајнхардовог <i>Живота Карла Великог</i>, <i>Алексијаде</i> Ане Комнине, Ибн Исхаковог <i>Живота Божијег посланика</i> и <i>Несторове Хронике</i> и прочитати њихове дијелове; - за рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).

	<p>исламског друштва и држава;</p> <ul style="list-style-type: none"> - опише развој руских земаља у средњем вијеку; - препозна историјско наслеђе средњовјековне културе; - анализира улогу религије у друштвима средњег вијека. 	<p>Јужним Словенима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни узроке и последице крсташких ратова; - анализира однос хришћанства и ислама; - објасни промјене у начину свакодневног живота у средњем вијеку. 		
<p>СРБИ У СРЕДЊЕМ ВИЈЕКУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Досељавање Словена на Балканско полуострво - Српске државе у раном средњем вијеку - Стефан Немања и његово наслеђе - Свети Сава и аутокефална Српска црква - Србија као велика сила на Балкану - Босна од бана Кулина до Стефана II Котроманића - Крај Српског царства. Маричка и Косовска битка. - Успон Босне. Постанак Херцеговине - Држава српских 	<ul style="list-style-type: none"> - опише начин живота старих Словена; - наведе узроке и последице сеобе Словена; - процијени значај ширења хришћанства и писмености међу Словенима; - опише дјелатност Ћирила и Методија; - наброји српске територије, државе и најзначајније владаре у раном средњем вијеку; - опише свакодневни живот и ратове Стефана Немање; - објасни оснивање Хиландара; - процијени значај Светог Саве за српски народ; 	<ul style="list-style-type: none"> - покаже на карти прапостојбину старих Словена; - објасни на карти главне правце сеобе Словена; - анализира процес настанка и развоја феудалног друштва; - прикаже друштвене класе у средњем вијеку; - утврди процес изграђивања државности српских земаља; - разликује области унутар српског етничког простора; - анализира однос Византије према Србима; - објасни значај Стефана Немање као 		<ul style="list-style-type: none"> - припремити географске карте Европе и Балканског полуострва, као и историјске карте српских средњовјековних земаља и показати на картама: 1. територију коју су насељавали стари Словени прије сеобе, 2. правце њихове сеобе на Балканско полуострво, 3. простор на којем се до средине X вијека учврстила српска етничка свијест, 4. подјелу српских земаља на Србију (Рашку и Босну) и Приморске крајеве (Дукљу/Зету, Травунију/Требиње, Хум/Захумље и Паганију/Неретљанску област), 5. земље које је ујединио Стефан Немања, 6. правце ширења Србије у доба Немањића, 7. распад Српског царства, 8. правце ширења Босне у доба Котроманића, 9. правце надирања Турака и мјеста најзначајнијих битака. - припремити и показати ликовне представе (копије фресака): Ћирила и Методија, Стефана Немања, Светог Саве, краља Стефана Првовјенчаног, краља Милутина, краља Стефана Дечанског, цара Душана, кнеза Лазара

<p>деспота</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зета Балшића и Црнојевића - Пад српских држава под Турке - Српска средњовјековна култура 	<ul style="list-style-type: none"> - објасни оснивање аутокефалне Српске цркве; - наведе узроке и посљедице сукоба око Немањиног наслеђа; - истакне значај привреде за развој државе Немањића; - опише главна обиљежја проглашења Српског царства и Српске патријаршије; - објасни да је Босна била област у саставу Србије; - повезује појаве и догађаје из историје средњовјековне Босне у односу на сусједне државе; - наведе узроке и посљедице распада Српског царства; - опише правце ширења Босне под краљем Твртком; - објасни како су владари Босне и странци називали становнике Босне; - поткријепи аргументима постанак Херцеговине; - опише државно и друштвено уређење српских земаља; - објасни поријекло и 	<p>владара и родоначелника династије Немањића;</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира узроке српских ратова против сусједних држава; - покаже на карти правце ширења Србије за вријеме владавине краља Милутина и краља/цара Душана; - објасни узроке доношења Душановог законика; - наведе сличности и разлике између православног хришћанства и учења Цркве босанске; - објасни узроке преношења краљевства у Босну; - анализира посљедице Маричке и Косовске битке; - опише улогу кнеза Лазара, Вука Бранковића и Милоша Обилића и анализира различита тумачења њихове улоге; - објасни историјски значаја Видовдана; - анализира узроке и посљедице пада 		<p>Хребељановића и деспота Стефана Лазаревића;</p> <ul style="list-style-type: none"> - припремити и објаснити паное са родословима српских средњовјековних династија, посебно Немањића, Котроманића и Лазаревића; - припремити одломке из српских средњовјековних повеља и житија и прочитати их; - припремити Душанов законик, прочитати и анализирати чланове: 50, 53, 54, 94, 166, 171 и 172; - припремити <i>Похвалу кнезу Лазару</i> патријарха Данила III и текст натписа на мраморном стубу на Косову и прочитати њихове дијелове; - припремити одломке из епских народних пјесама преткосовског, косовског и покосовског циклуса и прочитати њихове дијелове; - припремити и показати слике цркве Светог Петра у Расу, Светог Михаила у Стону, као и манастира: Студенице, Хиландара, Жиче, Милешеве, Мораче, Пећке патријаршије, Грачанице, Високих Дечана, Раванице и Манасије/Ресаве; - припремити и показати слику, тј. фреску Бијелог Анђела из Милешеве, као и неколико страница Мирослављевог јеванђеља; - за рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).
---	--	---	--	---

	<p>долазак Турака на Балканско полуострво;</p> <p>- именује мјеста и вријеме одигравања најзначајнијих битака између Срба и Турака;</p> <p>- утврди положај Српске деспотовине и Зете;</p> <p>- наведе редослијед пада српских држава под Турске;</p> <p>- наброји српске династије у позном средњем вијеку;</p> <p>- утврди значај главних задужбина српских средњовјековних владара и најзначајније тековине српске средњовјековне културе.</p>	<p>српских земаља под Турске;</p> <p>- истражи положај жена у српском народу током средњег вијека;</p> <p>- препознаје на фотографијама и цртежима рашку градитељску школу, српско-византијски стил и моравску градитељску школу.</p>		
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Српски језик - Географија - Вјеронаука - Култура религија - Информатика 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл). 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				